

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *A kiabáló cégtáblák*

Forrás:

Magyar Szó

Bp.
(Hely)

1912 IX 15
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

343.53

Hely

Idő

"1912"

Személy

Helyszám

A kiabáló

cégtáblák.

A Budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék bankba, csak azért, mert a banknak csábitóan szép irattárából közöltünk tegnap egy aktát, mely meg-a portáléja és imponálóan hangzatos a címe. Ari érdemli, hogy közérdekű volta miatt szélesebb kör-honnan sejtene a szegény Pali, hogy az egész ben keltsen figyelmet. Az akta előzményei, mintüzet, a szép portálé, a hangzatos cím, a pultok már megirtuk, a következő:

Megalakult Budapesten egy új cég. Csak ugyakar megélni, a hangzatos cím mögött sejtethető alakult meg, mint a többi hasonló, kevés pénzzel, grandiózus vállalkozások egyelőre még a földben sok reménységgel, vakmerő kockázattal, szilárd szá-vannak, ezeket mind az ő és az ő hozzá hasonlatos mitások alapja helyett csupa légvárakra építve. Aszegény Palik pénzéből akarja megcsinálni a címe azonban imponáló volt az új cégnek: „Bank„bank“ vezetősége, a „résztvénytársaság“, mely és kereskedelmi forgalmi résztvénytársaság.“ Ehhez ritkán áll többször, mint két emberből és csak azért a címhez az ember hozzá képzel egy szép márvány résztvénytársaság, hogy ez is szebben és csábitóbban potálát, valahol a köruton, gyönyörűen berendezett hangozzék. Meg lehet hogy az alapítók csak hazabürőt. Kérdezem, amikor ez már mind készen van dörög, de egyébként becsületes emberek, meg lehet, mit higgyen az a szerencsétlen, grámoltalan Pali, hogy a tervezett vállalkozásukban szerencsésük is aki megáll a ragyogó portálé előtt, elolvassa a címet lesz és a Pali nem veszi el a pénzét, azonban és látja az előkelő büroban sürgölődő, forgolódó csak természetes, hogy a derék Palikat, akik „jó hivatalnokok seregét? Azt mondja magában a biztos“ helyet keresnek, ahová egy élet munkájának és nélkülözésének a gyümölcsét eltegyék, nem

— Ez itt egy nagy gazdag bank lehet, mert szabad kitenni olyan kockázatnak, amelyikben csak még szebb, mint a legnagyobb és legkülönb buda- valamilyen nagy, külföldi behozatallal, vagy pesti kávéház. „Bank résztvénytársaság“, tehát sok külföldi kivitellel foglalkozó vállalat tulaj-pénze lehet, „kereskedelmi résztvénytársaság“, tehát donosa. Minden esetben nagyon gazdag cég bizonyosan nagy kereskedelmi vállalatai vannak; lehet, hogyha ennyi vállalata van és nagyon „forgalmi résztvénytársaság“ tehát valószínűleg for-biztos cég lehet. Mert ha rosszul mennek a galmi vállalatai is vannak. Talán ő fogja beállítani bank üzletei, ott vannak a kereskedelmi vállalatai, Budapesten az engedélyezett autótaxikat, vagy ta-ha a kereskedelmi vállalatai is rosszul mennek, lán vicinális vasutai vannak a vidéken, vagy talán

még mindig ott vannak neki a szállítási vállalatai Minden esetre jó lesz, ha ide adom a pénzem, amit egy élet keserves munkája és nélkülözése árán gyűjtöttem. A biztos az biztos!

Egyik Pali a másik után így viszi pénzét a

mások nyerhetnek és amelyiket ők szegények még akkor sem vállalnának, ha nekik ígérnék a várható nyereséget.

Most következik a Budapesti kereskedelmi és váltótörvényszék szereplése. A törvényszék, mint cég bíróság megtagadta a cég bejegyzését s ezt ezzel indokolta: „Tekintettel a befizetett alaptőke csekélységére, a résztvénytársaság nem tekinthető oly nagyszabású pénzintézetnek, melynél a bank-üzletek nagyobb terjedelemben való folytatás alaposan feltehető és így a hangzatos „Bank és kereskedelmi forgalmi résztvénytársaság“ cégszöveg a közönség megtévesztésére adna alkalmat.“

A Budapesti kereskedelmi és váltótörvényszéknek ez a döntése talán hozzájárul valamivel ahhoz, hogy Budapest kereskedelmi és pénzügyi élete szolidabbá és megbízhatóbbá váljék. Az a „bank“ és sok egyéb „résztvénytársaság“ nem egyedüli példány ebből a veszedelmes fajtából, szelvényben-hosszában gombamódra szaporodnak nálunk a cégek, az üzletek és a bankok, amelyek a lehangzatosabb címekkel fele annyit sem tudnak nyújtani, mint amennyit ígérnek. Tessék egyszerunalomból végig olvasni Budapesten a cégtáblákat, szinte mulatságos, hogy mennyi itt nálunk az olyan bolt, az olyan üzlet, amelyiknek a cégtáblája, a reklámja révén világcégeknek kellene lennie, pedig nem egyéb, mint egy szármalmas kis putik: egy kirakat, amelyikben a legszebb és legmutatósbab árak hivalkodnak és egy, a kirakat nagyságához és fényéhez mértén megdöbbentően szűk és sötét bolthelyiség, melyben ritkán akad

mégegyszer annyi áru „raktáron“, mint amennyi a kirakatba került csalcgatónak.

És ezek a kis zugboltok nem is adják az „áruház“, a „csarnok“ és a különböző „király“ elnevezésen alól. „Cipőkirály“, nadrágkirály“, „bijuszkötő király“ és még az isten tudja milyen ő felségek állanak Budapesten a pult mögött. Amerikában milliárdosnak kell lenni az embernek ahhoz, hogy a piacnak valamilyen királyává lépjen elő. Nálunk ezek a királyok, szegények! önmagukat nevezik ki, mihelyt sikerült ezer forintot kölcsönözniök az első negyedévi boltbérre és akadt gyár, vagy nagykereskedő, aki adott egynéhány száz forint értékű árut hitelbe.

Ezért van az, hogy míg a Pali elszóródul, ha Budapest kereskedelmi életét a cégtáblákról és a kirakatokból tanulmányozza, a viszonyok alapos ismerője nem győz eleget panaszkodni amiatt, hogy a budapesti kereskedelmet milyen képtelenül nagy inszoliditás jellemzi.